

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pkf.II.20.110/2024/2. szám

A Debreceni Ítéltábla a 'kérelmező neve' (cím) kérelmezőnek a Dr. és Dr. által képviselt Fővárosi Törvényszék (cím) kérelmezett ellen vagyoni elégtétel megfizetésére irányuló nemperes eljárásban a Debreceni Törvényszék 11.Pk.21.492/2023/15. számú végzése ellen a kérelmezett által 16. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

végzést:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság végzésének nem fellebbezett részét nem érinti, a fellebbezett részében helybenhagyja.

Megállapítja, hogy 37 152 (harminchétezer-százötvenkét) forint fellebbezési illeték az állam terhén marad.

Ez ellen a végzés ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

A tényállás

[1] A M. Kft. (korábbi nevén: M. Zrt.) 2014. január 27. napján keltezten a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság előtt 3.M.5486/2011. szám alatti eljárásban vizontkeresetet terjesztett elő Sz. Gy.-el szemben kártérítés megfizetése iránt, amelyet új keresetlevélként rendeltek lajstromozni. A per felperese a keresetét 2014. június 06. napján terjesztette ki a kérelmezőre.

[2] A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2019. március 18. napján 57.M.691/2014/148. szám alatt hozott elsőfokú ítéletét a Fővárosi Törvényszék a 2019. október 29. napján meghozott 5.Mf.680.187/2019/5. számú végzésével hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította. A megismételt elsőfokú eljárásban – a bíróságok szervezetében bekövetkezett változásra figyelemmel – a kérelmezett 2022. február 07. napján meghozott 2.M.70.127/2020/57. számú ítéletét a Fővárosi Ítéltábla a 2022. november 29. napján meghozott 1.Mf.31.225/2022/12. számú rész-és közbenső ítéletével részben megváltoztatta. A Fővárosi Ítéltábla ítélete ellen előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán eljáró Kúria, a 2023. június 14. napján meghozott Mfv.VIII.10.042/2023/12. számú rész- és közbenső ítéletében a Fővárosi Ítéltábla jogerős rész- és közbenső ítéletét a felülvizsgálattal támadott részében hatályon kívül helyezte, de a kérelmezővel szemben hatályában fenntartotta. A Kúria ítéletét a IV. rendű felperes jogi képviselője 2023. július 18. napján vette át.

A kérelem és az ellenirat

[3] A kérelmező az eljárás elhúzódása miatt a kérelmezettet a 2014. június 7. és 2023. június 14. között eltelt 3295 nap figyelembevételével összesen 1 318 000 forint vagyoni elégtétel megfizetésére kérte kötelezni.

[4] A kérelmezett az elleniratában a kérelmet 645 600 forintot meghaladó részében kérte elutasítani. A polgári peres eljárás elhúzódásával kapcsolatos vagyoni elégtétel érvényesítéséről szóló 2021. évi CXIV. törvény (a továbbiakban: Pevtv.) 7. § (2) bekezdésére hivatkozással akként érvelt, hogy vagyoni elégtétel csak az eljárás észszerű időn túli szakaszára illeti meg a kérelmezőt.

[5] Az eljárás számított időtartamából kérte levonni *a kérelmező érdekkörében felmerült, elhárítható ok miatt, szükségtelenül eltelt időtartamként* a 2014. július 10. és 2014. október 6. közötti 88 napot, mivel a kérelmező érdemi ellenkérelmét az engedélyezett határidőn túl nyújtotta be; a 2015. február 13. és 2015. március 6. közötti 21 napot, a 2015. március 25. és 2015. április 22. közötti 28 napot, a 2016. január 1. és 2016. február 15. közötti 45 napot, valamint a 2016. május 21. és 2016. június 7. közötti 17 napot, mivel a kérelmező előkészítő iratait késedelmesen terjesztette elő; a 2015. május 7. és 2015. június 23. közötti 47 napot, mivel az eljárás bírósága a tárgyalást a kérelmező kérelmére halasztotta el; a 2016. december 1. és 2017. február 16. közötti 77 napot, a 2017. február 16. és 2017. április 20. közötti 63 napot, valamint a 2021. február 1. és 2021. április 1. közötti 59 napot, mivel a tárgyalás elhalasztását a felek közösen kérték; továbbá a 2021. április 1. és 2021. május 6. közötti 35 napot, mivel a kérelmező a bíróság felhívása ellenére nem nyilatkozott arról, hogy a Skype alkalmazás útján történő tárgyalás technikai feltételei vonatkozásában adottak-e, így a tárgyalás megtartására nem volt lehetőség.

[6] Kérte továbbá az eljárás figyelembe vehető időtartamát csökkenteni *az eljárás elhúzódása miatti kifogás előterjesztésének a hiányában* a 2017. szeptember 21. és 2017. november 7. közötti 47 nappal, mivel a kérelmező a tárgyalás hivatalbóli elhalasztását nem sérelmezte; valamint a 2020. február 21. és 2020. április 20. közötti 59 napot, mivel a szervezeti változásokból adódó időtartam a kérelmező és kérelmezett érdekkörén kívül esik; de ha azt a kérelmezett érdekkörében állóként kell figyelembe venni, a kérelmező azt nem sérelmezte.

Az elsőfokú végzés

[7] Az elsőfokú bíróság kötelezte a kérelmezettet a kérelmező javára 1 238 400 forint vagyoni elégtétel megfizetésére, ezt meghaladóan a kérelmet elutasította. Kötelezte a kérelmezőt 2372 forint illeték megfizetésére és megállapította, hogy 37 168 forint eljárási illeték az állam terhén marad.

[8] Kiemelte, hogy a kérelmezett kizárólag az általa relevánsnak vélt iratokat csatolta az eljárás tárgyát képező iratok közül. Ezekből az volt megállapítható, hogy a felperes a 2014. január 27. napján keltezett keresetében a kérelmezővel szemben nem indított pert. A 2014. június 6. napján benyújtott beadvány tartalma ugyan nem ismert, azonban a 2014. június 10. napján megtartott tárgyalás jegyzőkönyvéből arra következtetett, hogy a felperes ezen beadványában vonta perbe a kérelmezőt. Az eljárás ezért 2014. június 7. napján indult és a Kúria ítéletével, 2023. június 14. napján fejeződött be; az eljárás időtartamát ekként a kérelmező álláspontjával egyezően 3295 napban határozta meg. Az irányadó joggyakorlat felhívása mellett kifejtette, hogy a Pevtv. 7. § (2) bekezdéséből következően a vagyoni elégtétel összegének meghatározása során az eljárás teljes időtartamát kell figyelembe venni.

[9] Az elsőfokú bíróság az eljárás teljes időtartamából levonta a Pevtv. 15. § (3) bekezdése alapján a következő időszakokat:

[10] A 2016. december 1. és 2017. február 16. közötti 77 napot, a 2017. február 16. és 2017. április 20. közötti 63 napot, valamint a 2021. február 1. és 2021. április 1. közötti 59 napot, mivel a felek közösen kérték a tárgyalás elhalasztását.

[11] Ugyanakkor nem találta indokoltnak levonni az eljárás teljes időtartamából a következő időszakokat:

[12] A 2014. július 10. és 2014. október 6. közötti 88 napot, mivel a kérelmező részére az eljárás bírósága az elleniratban foglaltakkal ellentétben a keresetet nem kézbesítette a 2014. június 10. napján tartott tárgyaláson. A bíróság csak a 2014. október 16. napján tarott tárgyaláson hozott végzésben hívta fel a kérelmezőt érdemi ellenkérelem előterjesztésére a jegyzőkönyv kézhezvételétől számított 30 napon belül.

[13] A 2015. február 13. és 2015. március 6. közötti 21 napot, valamint a 2015. március 25. és 2015. április 22. közötti 28 napot, mivel bár a kérelmező a bíróság felhívására előkészítő iratát valóban késedelmesen terjesztette elő, azonban a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: 1952. évi Pp.) 141. § (6) bekezdése alapján a bíróság az alapos ok nélkül késedelmesen előterjesztett iratok bevétele nélkül is határozhatott. A bíróságnak mérlegelnie kellett, hogy a nyilatkozat bevétele késlelteti-e az ügy befejezését, az eljárás befejezését késleltető előadások bevétele ekként a bíróság érdekkörében bekövetkezett, elhárítható ok volt.

[14] A 2015. május 7. és 2015. június 23. közötti 47 napot, mivel nem a kérelmező, hanem az I. rendű alperes jogi képviselője hunyt el, a tárgyalás elhalasztása nem az ezt bejelentő felek kérelmére, hanem hivatalból történt.

[15] A 2016. január 1. és 2016. február 15. közötti 45 napot, mivel az eljáró bíróság a folytatólagos tárgyalás kitűzésével egyidejűleg 30 napot engedélyezett ugyan a kérelmezőnek nyilatkozat-tételre, azonban még a tárgyalás előtt annak elhalasztásáról rendelkezett, egyidejűleg arra hívta fel a feleket, így a kérelmezőt is, hogy nyilatkozataikat legkésőbb a tárgyaláson terjesszék elő. A kérelmező nyilatkozatát a tárgyalás előtt benyújtotta. Ismét utalt az 1952. évi Pp. 141. § (6) bekezdésére is, kiemelve, hogy a bíróság felhívása jogkövetkezményre történő figyelmeztetést nem is tartalmazott.

[16] A 2016. május 21. és 2016. június 7. közötti 17 napot, mivel ugyan a bíróság 62. sorszám alatt ténylegesen 30 napot engedélyezett a kérelmezőnek a nyilatkozattételre, ám a rendelkezésre álló iratok alapján nem állapítható meg, hogy ennek a kérelmező mikor tett eleget, ugyanakkor a kitűzött tárgyalást nem kizárólag a nyilatkozattétel elmulasztása miatt kellett elhalasztani.

[17] Nem találta levonhatónak a Pevtv. 15. § (4) bekezdése alapján a 2017. szeptember 21. és 2017. november 7. közötti 47 napot, mivel a tárgyalás hivatalból történt elhalasztásával egyidejűleg az új tárgyalást is kitűzte, az 1952. évi Pp. 114/A. § (2) bekezdése alapján az eljárás elhúzódása miatti kifogás a tárgyalás ilyen elhalasztása miatti sérelem elhárítására nem alkalmas.

[18] A 2020. február 21. és 2020. április 20. közötti 59 napot, mert a Pevtv. 15. § (3) és (4) bekezdései csak az elhárítható ok miatt sürgősen eltelt idő levonására adnak lehetőséget, a munkaügyi bíraskodás átszervezésével kapcsolatos elhalasztás pedig nem volt elhárítható. A kérelmezettnek nem volt olyan mulasztása, amely az eljárás elhúzódása miatti kifogással elhárítható lett volna.

[19] A 2021. április 1. és 2021. május 6. közötti 35 napot, mert az eljáró bíróság ugyan felhívta a kérelmezőt annak közlésére, hogy a tárgyalás Skype alkalmazás útján történő megtartásának technikai feltételei rendelkezésre állnak-e; de nem állapítható meg, hogy ez részére mikor került kézbesítésre, továbbá a végzés szerint a nyilatkozat elmaradását úgy tekintette, hogy e feltételek nem állnak fenn. A tárgyalás elhalasztása a veszélyhelyzeti perrendtartás rendelkezései miatt történt, a kérelmező eljárás cselekményeiben eljárás elhúzódást okozó mulasztás nem volt.

[20] Mindezekre figyelemmel az elsőfokú bíróság a kérelmezőnek 3096 nap figyelembevételével számított összesen 1 238 400 forint összegű vagyoni elégtétel iránti igényét megalapozottnak találta, míg a kérelmet ezt meghaladóan elutasította. A le nem rótt eljárási illeték megfizetéséről a Pevtv. 9. § (4) bekezdése szerint alkalmazandó, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. § (2) bekezdése alapján rendelkezett, és a kérelmezőt a peresztességével arányos összegű illeték megfizetésére kötelezte, és megállapította, hogy a fennmaradó illetéket a Pp. 102. § (6) bekezdése szerint az állam viseli.

A fellebbezés és a fellebbezésre tett észrevétel

[21] A kérelmezett a fellebbezésében a végzés részbeni megváltoztatásával elsődlegesen a kérelem teljes, másodlagosan a kérelem 645 000 forintot meghaladó részében történő elutasítását kérte.

[22] Kifejtette, hogy a Pevtv. 7. § (2) bekezdése szerint a felek csak az észszerű idő túllépése esetén jogosultak vagyoni elégtételre, amelyből következően vagyoni elégtétel megfizetésére kizárólag az alapeljárás észszerű időt meghaladó szakaszára lehet köteles. Érvelése szerint az ilyen kérelmek támasztják tömegével alá az ezzel ellentétes gyakorlat helytelenségét, mely gyakorlat egyébként valószínűleg a jogalkotó céljával is ellentétes.

[23] Kiemelte, hogy a vagyoni elégtétel iránti kérelem elbírálása során a bíróság a Pevtv. 13. § (2) bekezdése szerint hivatalból intézkedhet az alapeljárás iratainak beszerzése iránt, ezért az elsőfokú bíróság tévesen tulajdonított jelentőséget annak, hogy csak az általa relevánsnak ítélt iratokat küldte meg.

[24] Előadta, hogy az eljárás számított időtartamából a Pevtv. 15. § (3)-(5) bekezdései alapján levonandó időtartamok vonatkozásában fenntartja az elleniratban foglaltakat, azokat részletesen megismételni nem kívánta.

[25] Álláspontja szerint a *2015. február 13. és 2015. március 6., a 2015. március 25. és 2015. április 22., a 2016. január 1. és 2016. február 15., valamint a 2016. május 21. és 2016. június 7. közötti időtartamok* tekintetében megállapítható a kérelmező mulasztása, ezen időtartamok nem szolgálták az eljárás előrehaladását. Amennyiben az ennek megállapításához szükséges peranyag nem állt rendelkezésre, azt hivatalból kell beszerezni.

[26] Az eljárás számított időtartamából a *2016. szeptember 21. és 2017. november 7. közötti* időtartam ugyan a kérelmezettnek felróhatóan telt el, azonban a kérelmező ez ellen kifogást nem terjesztett elő, habár a bíróságnak ez esetben módjában állt volna a tárgyalást akár pótnap beiktatásával korábbi időpontra kitűzni.

[27] Fenntartotta, hogy a veszélyhelyzet során érvényesülő egyes eljárásjogi intézkedések újbóli bevezetéséről szóló 112/2021. (III.6.) Korm. rend. 22. § (3)-(4) bekezdése szerint a 2021. április 1. napjára kitűzött tárgyalást el kellett halasztani, mivel az alperesek, közöttük a kérelmező sem nyilatkozott arról, hogy módjukban áll-e részt venni elektronikus úton megtartandó tárgyaláson. Kizárólag a tárgyalás elhalasztásáról rendelkezhetett, mivel ez sem a kérelmezettnek, sem a kérelmezőnek nem róható fel, ezen időtartamot le kell vonni; ugyanakkor kifejezetten a kérelmező mulasztására visszavezethető okból nem tudott intézkedni az eljárás egyéb módon való folytatásáról.

[28] Előadása szerint fenntartotta azon indítványát, amely szerint a kérelmező elleniratban rögzített magatartásával jelentősen hozzájárult az eljárás elhúzódásához, ennek okán indokolt az eljárás időtartamának csökkentése. Hivatkozott a Pevtv. 15. § (5) bekezdésére, továbbá kiemelte, hogy a Pevtv. 6. §-a az eljárás észszerű időtartamát csak általánosságban határozza meg.

[29] A kérelmező a fellebbezésre nem tett észrevételében az elsőfokú végzés helybenhagyását kérte.

[30] Kifejtette, hogy vagyoni elégtétel nem csupán az eljárás észszerű időtartamot meghaladó része után illeti meg a felet, a kialakult joggyakorlat megegyezik a jogszabály céljával. Fenntartotta az elleniratra benyújtott észrevételében előadottakat és rámutatott, hogy az eljárás elhúzódása miatti kifogás előterjesztése tovább növelte volna az eljárás időtartamát. Az eljárás elhúzódásához a kérelmezett fellebbezési állításával szemben az ő magatartása nem járult hozzá; a bíróság egyetlen esetben sem hívta fel a figyelmét arra, hogy magatartása

az eljárás elhúzódását okozza. Az eljárási szabályok betartása, az eljárás észszerű időn belüli befejezése a bíróságok feladata.

A másodfokú bíróság döntése

[31] Az ítéltábla fellebbezés hiányában nem érintette az elsőfokú végzésnek a kérelmet részben elutasító rendelkezését, a kérelmezett fellebbezését pedig a következők szerint nem találta alaposnak.

[32] Mindenekelőtt rámutat, hogy a Pevtv. 9. § (4) bekezdése szerint jelen eljárásban is irányadó Pp. 373. § (1) bekezdése értelmében a fellebbezésben az ellenkérelmet megváltoztatni nem lehet. A kérelmezett elleniratában nem terjesztett elő a kérelem teljes elutasítására irányuló kérelmet, indítványa kizárólag a kérelem 645 600 forintot meghaladó részének elutasítására irányult. Az elsődleges fellebbezési kérelem, amely a végzés megváltoztatásával a kérelem teljes elutasítására irányult, ekként a Pp. 373. § (1) bekezdésébe ütközik.

[33] A kérelmezett továbbá jelen eljárásban előterjesztett elleniratában nem indítványozta a Pevtv. 15. § (5) bekezdésére alapítottn az eljárás időtartamának általánosságban a kérelmező nem célszerű pervitelére, perelhúzó eljárására tekintettel történő valamilyen csökkentését; ezért ezen fellebbezési indítványa is a Pp. 373. § (1) bekezdésébe ütközik. Megjegyzi az ítéltábla, hogy a következőes bírósági gyakorlat szerint az eljárás időtartama a kérelmező általánosságban hivatkozott perelhúzó magatartása miatt nem is csökkenthető.

[34] Rögzíti továbbá az ítéltábla, hogy a Pp. 371. § (1) bekezdés d) pontja szerint a fellebbezésben meg kell jelölni azt az anyagi vagy eljárási szabálysértést, amelyre a fellebbező a fellebbezését alapítja, mely a fellebbezés szükségszerű tartalma a Pp. 370. § (1) bekezdésére és arra figyelemmel, hogy ez határozza meg a másodfokú bíróság felülbírálati jogkörének terjedelmét. Ezen követelményt nem elégíti ki annak rögzítése, hogy a fél az elsőfokú eljárásban kifejtett álláspontját tartja fenn (BDT2021.4397.); vagy az elleniratra utal vissza, mivel az ellenirat nem a fellebbezés része (Kúria Pfv.IV.20.829/2022/6., Kúria Pkf.II.24.839/2019/3., Debreceni Ítéltábla Pf.I.20.428/2022/8.). Annak a meghatározása, hogy az elleniratban foglalt érvek közül melyek lehetnek alkalmasak a fellebbezett határozatban leírt álláspont cáfolatára, nem a másodfokú bíróság feladata; az ítéltábla ezért az elsőfokú végzés felülbírálatát kizárólag a fellebbezésben konkrétan megjelölt anyagi és eljárási szabálysértések körében végezhetette el.

[35] Egyetértett ugyanakkor az ítéltábla a fellebbezésben foglaltakkal annyiban, hogy az elsőfokú bíróság a kérelem elbírálása során nem hagyatkozhat kizárólag a kérelmezett által megküldött résziratokra. A Pevtv. 13. § (2) bekezdése szerint a bíróság hivatalból köteles intézkedni a vizsgálandó bírósági eljárás szükséges ügyiratmásolatainak beszerzése iránt; a törvényjavaslat indokolása szerint is ez olyan hivatalból teljesítendő cselekménye, amely a bíróság részéről az eljárás eredményes lefolytatásához feltétlenül szükséges. A vagyoni elégtétel alapjául szolgáló eljárás időtartamának meghatározása a Pevtv. 2. § (1)-(5) bekezdései alapján a bíróság kötelezettsége, amely időtartamot maga a törvény határoz meg, ekként e körben a bíróság a felek kérelméhez nem kötött. A Pevtv. 9. § (4) bekezdés szerint irányadó Pp. 2. § (2) bekezdése szerint a bíróság a kérelemhez kötött, amely azt jelenti, hogy nem alkalmazhatta a vagyoni elégtétel alapjának olyan meghatározását, melyet a kérelmező nem kért, nem vehetett figyelembe a vagyoni elégtétel alapjaként olyan napokat, amelyeket a kérelmező nem jelölt meg (Debreceni Ítéltábla Pkf.II.20.003/2023/2., Pkf.II.20.083/2023/2.). A kérelmező vagyoni elégtétel iránti igényt 2014. június 7. napjától érvényesített 2023. június 14. napjáig, ezért nem volt annak jelentősége, ha a kérelmezett előadása szerint a per ténylegesen ennél hamarabb indult. A kérelmezett által a Pevtv. 14. § (2) bekezdés f) pontja szerint megjelölt, figyelmen kívül

hagyni kért időtartamok tekintetében pedig az elbíráláshoz szükséges iratok rendelkezésre álltak.

[36] Az elsőfokú bíróság jogszabálysértés nélkül, az irányadó bírói gyakorlatnak megfelelően állapította meg, hogy a törvényben meghatározott észszerű idő túllépése esetén a vagyoni elégtétel nem csupán az észszerű időt meghaladó, hanem az eljárás teljes tartamára megilleti a kérelmezőt (hasonlóképpen Debreceni Ítéltábla Pkf.II.20.345/2022/2. – közzétéve: BDT2023.4600, Pkf.II.20.404/2022/2. – közzétéve: BDT2023.4644, Pkf.II.20.055/2023/2., Pkf.II.20.143/2023/2., Pkf.II.20.261/2023/2., Pkf. 20.289/2023/2. számok alatt is), ennek az elsőfokú bíróság által rögzített indokait is maradéktalanul osztotta az ítéltábla, azt megismételni nem kívánja. Ezzel ellentétes jogértelmezés a törvényjavaslat miniszteri indokolásából sem következik; a kérelmezett megalapozatlanul hivatkozott arra, hogy ezen értelmezés a jogszabály céljával ellentétes.

[37] A Pevtv. 15. § (3) bekezdése konjunktív, egymásra épülő követelmények fennállása esetén teszi lehetővé az adott időtartam levonását az eljárás számított időtartamából. A miniszteri indokolás szerint ezen rendelkezés alapján általánosan azt kell vizsgálni, hogy a bírósági eljárásban félnek minősülő kérelmező eljárási cselekménye, illetve mulasztása mennyiben járult hozzá az eljárás elhúzódásához. Az adott időszak figyelembevétele csak akkor mellőzhető, ha az a kérelmező érdekkörében merült fel; az eljárás előrehaladását nem szolgálta; az a kérelmező által elhárítható lett volna és szükségtelenül telt el. Nem mellőzhető ezért az időmúlás részletes egyedi vizsgálata.

[38] Az alapperben eljáró elsőfokú bíróság a 2015. január 13. napján megtartott tárgyaláson valóban 30 napos határidő kitűzése mellett hívta fel az alpereseket, köztük a kérelmezőt is nyilatkozattételre; egyidejűleg a tárgyalásra új határnapot tűzött 2015. március 10. napjára. A felhívásnak a kérelmező ugyan csupán 2015. március 6. napján tett eleget, azonban az előkészítő iratot a felperesi jogi képviselő részére megküldte, aki arra az előre kitűzött határnapon érdemben nyilatkozott (27. sorszám alatti jegyzőkönyv 2. oldal), ekként ez az eljárás elhúzódását ténylegesen nem okozta. Az elsőfokú végzésben foglaltakkal szemben elsődlegesen ezen okból, azaz szükségtelenül eltelt idő hiányában nem volt indokolt a 2015. február 13. és 2015. március 6. közötti időtartam levonása az eljárás időtartamából.

[39] Az eljáró bíróság a 2015. március 10. napján tartott tárgyaláson a kérelmezőt 15 napos határidő engedélyezése mellett hívta fel nyilatkozattételre, egyidejűleg a következő tárgyalás időpontját is kitűzte 2015. május 7. napjára. A kérelmező előkészítő iratát valóban az engedélyezett határidőn túl, 2015. április 22. napján nyújtotta be, azonban a kitűzött tárgyalást a bíróság nem ezen okból, hanem az I. rendű alperes jogi képviselőjének elhalálozása miatt halasztotta el. A kérelmező mulasztása ellenére ekként eljárás előrehaladását nem szolgáló, a kérelmező érdekkörében szükségtelenül eltelt idő hiányában nem volt levonható a 2015. március 25. és 2015. április 22. közötti 28 nap sem.

[40] Egyetértett az ítéltábla az elsőfokú bírósággal abban is, hogy a 2016. január 1. és 2016. február 15. közötti 45 nap levonásának szintén nem volt helye. Az eljáró bíróság 2015. december 1. napján 30 napos határidővel hívta fel az alpereseket, köztük a kérelmezőt is nyilatkozattételre és bizonyítékok csatolására, egyidejűleg 2016. február 11. napjára tűzött ki új tárgyalást. Ezen tárgyalást 2016. február 4. napján nem a kérelmező mulasztása miatt, hanem hivatalból halasztotta el, egyidejűleg további határidőt engedélyezett a végzésben foglaltak teljesítésére. Ahogyan az elsőfokú bíróság is kifejtette, az 1952. évi Pp. hatálya alatt – megfelelő, a mulasztás jogkövetkezményeire is kiterjedő felhívás mellett – a mulasztás jogkövetkezményeit a bíróság a 141. § (6) bekezdése szerint vonhatta le, azaz jogosult volt a nyilatkozat bevárása nélkül döntést hozni. Az eljáró bíróság ugyanakkor a tárgyalás egyéb okból történő megállapítása mellett a kérelmező részére további határidőt biztosított; ekként ez az időtartam a kérelmezett érdekkörében felmerült okból telt el.

[41] Az elsőfokú bíróság jogszabálysértés nélkül mellőzte a 2016. május 21. és 2016. június 7. közötti 17 nap levonását is. Az eljáró bíróság 62. szám alatti végzésben, a 2016. április 21. napján megtartott tárgyaláson a kérelmezőt 30 napos határidő biztosításával hívta fel nyilatkozattételre, egyidejűleg 2016. június 9. napjára tűzte ki a következő folytatódó tárgyalást. Ezen a tárgyaláson a bíróság részítéletet is hozott, azt írásba foglalva a 2016. június 9. napján megtartott tárgyaláson kézbesítette a feleknek. A felperes és az V. rendű alperes ezen utóbbi tárgyaláson valóban jelezte, hogy a kérelmező beadványát késedelmesen vették kézhez és kérték határidő engedélyezését az arra vonatkozó észrevételek megtételére, ugyanakkor a bíróság a tárgyalást érdemben folytatta ezen a tárgyalási határnapon, a tárgyalás elhalasztását az V. rendű alperes személyes meghallgatása és a felperes részére a tárgyaláson előadottakra történő nyilatkozattétel engedélyezése is indokolta; arra a kérelmezett állításával szemben nem a kérelmező késedelmes nyilatkozata miatt került sor. Az eljárás előrehaladását nem szolgáló, szükségtelenül eltelt idő hiányában a kérelmező mulasztásával érintett időszak a Pevtv. 15. § (3) bekezdése alapján nem volt levonható.

[42] A 2017. szeptember 21. és 2017. november 7. közötti időtartam a Pevtv. 15. § (4) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság által kifejtett okokból nem volt levonható, az elsőfokú bíróság e körben kifejtett indokait az ítéltábla maradéktalanul osztotta. Kiemeli, hogy mindig az egyes mulasztások gondos vizsgálatával, egyedileg, a jogintézmény céljával, a sérelem orvoslására alkalmasságával, és mindezek alapján a féltől elvárható magatartással összefüggésben kell értékelni azt, hogy a vagyoni elégtételt érvényesítő fél terhére ítéltető-e meg, ha az adott bírósági mulasztással szemben nem vette igénybe az eljárás elhúzódása miatti kifogást. Az 1952-es Pp. 114/A. § (2) bekezdése nem valamennyi, a bíróság érdekkörében felmerült, elhárítható ok miatt, szükségtelenül eltelt időtartam orvoslása végett tette lehetővé a kifogás igénybevételét, hanem csupán akkor, ha a bíróság valamilyen – törvény vagy saját maga által megállapított – határidőt mulasztott vagy észszerű időn belül nem intézkedett; más eljárási szabálysértések elhárítására ez a jogintézmény nem szolgál. Az eljáró bíróság 98. sorszám alatti végzésével hivatalból elhalasztotta ugyan a 2017. szeptember 21. napjára kitűzött tárgyalást, egyidejűleg azonban intézkedett a következő tárgyalási határnap kitűzéséről is. Nem volt ezért olyan mulasztás, amely a Pp. 114/A. § (2) bekezdése alapján az eljárás elhúzódása miatti kifogással lett volna orvosolható; a kérelmező a tárgyalás elhalasztása okainak hiánya miatt csupán az eljárás szabálytalansága miatti kifogást terjeszthetett volna elő, amelynek azonban a vagyoni elégtétel szempontjából nincs relevanciája.

[43] Az ítéltábla maradéktalanul osztotta az elsőfokú bíróság által a 2021. április 1. és 2021. május 6. közötti 35 nap levonása körében kifejtetteket is. Az eljáró bíróság 2.M.70.127/2020/21. szám alatti végzésében azzal a figyelmeztetéssel hívta fel a feleket nyilatkozattételre, hogy hallgatásuk esetén akként tekinti, hogy a tárgyalás Skype for Business alkalmazással való megtartásának feltételei vonatkozásukban nem állnak fenn. A kérelmező ezen felhívásnak megfelelően a nyilatkozattétel mellőzésével arról tájékoztatta a bíróságot, hogy e feltételek részéről nem állnak fenn; a tárgyalás későbbi időpontra történt kitűzése ekként nem a kérelmező mulasztásának, hanem a veszélyhelyzet során érvényesülő egyes eljárásjogi intézkedések újbóli bevezetéséről szóló 112/2021. (III.6.) Korm. rend. előírásainak következménye. A járványügyi helyzet pedig nem a kérelmező és nem a bíróság érdekkörében felmerülő elhárítható, hanem érdekkörükön kívüli elháríthatatlan ok volt, amelynek levonására a Pevtv. 15. §-ának (3) és (4) bekezdései nem adnak lehetőséget (Debreceni Ítéltábla Pkf.II.20.345/2022/2. – közzétéve: BDT2023. 4600).

[44] Mindezek alapján az ítéltábla az elsőfokú bíróság végzésének a fellebbezett részét a Pevtv. 9. § (4) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 383. § (2) bekezdése szerint helybenhagyta.

[45] A kérelmező a másodfokú eljárással összefüggésben költséget nem számított fel, így a Pp. 82. § (1) bekezdése alapján arról az ítéltáblának döntenie nem kellett.

[46] Az Itv. 39. § (1) bekezdése és 47. § (1) bekezdése szerint meghatározott 37 152 forint fellebbezési illeték a Pp. 102. § (6) bekezdés értelmében az állam terhén marad.

Debrecen, 2024. május 2.

Dr. Pribula László s.k. a tanács elnöke, Dr. Gárdosi Judit s.k. előadó bíró, Dr. Répássy Árpád s.k. bíró